

Reactie op internetconsultatie

Wijziging regeling wet kinderopvang

Aan Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Datum donderdag 21 september 2023

Geachte lezer,

De gemeente en GGD Amsterdam zijn blij dat eindelijk eisen zijn gesteld aan de registratie van de inzet van personeel en de aanwezigheid van kinderen. Dit is noodzakelijk voor goed toezicht. De voorgestelde bewaartermijn van 6 weken is echter ontoereikend om het toezicht goed te kunnen uitvoeren. De mogelijkheden voor het toezicht verslechteren, vooral bij kindercentra waar zorgen zijn over de inzet. En juist met de huidige arbeidskrapte nemen signalen en zorgen over te weinig inzet toe, met risico's voor de kwaliteit.

Wij verzoeken u daarom om de bewaartermijn niet te beperken tot 6 weken, maar aan te sluiten bij de administratieve praktijk van goede organisaties, waarbij de gegevens 6 maanden tot een kalenderjaar worden bewaard. Met als belangrijkste redenen:

- Een inzichtelijke administratie draagt bij aan de kwaliteit van de kinderopvang.
- Een inzichtelijke administratie is noodzakelijk voor effectief en passend toezicht.
- Een te korte termijn vermindert de bevorderende werking van de registratie-eis.
- Een te korte bewaartermijn vermindert de kwaliteit en mogelijkheden van het toezicht.

Hieronder lichten wij dit toe.

Een inzichtelijke administratie draagt bij aan de kwaliteit van de kinderopvang

In de praktijk merken wij dat gelukkig een groot deel van de professionele kinderopvangorganisaties al de aanwezigheid van kinderen en personeel registreren en bewaren in hun (veelal digitale) administratie. Dit is namelijk niet alleen van belang voor het toezicht, maar juist voor inzicht in de eigen bedrijfsvoering en planning. Een registratie van de aanwezigheid is bovendien noodzakelijk in geval van calamiteiten. Ook bij vermoedens van grensoverschrijdend gedrag of mogelijk misbruik kan het belangrijk zijn om te kunnen achterhalen op welke groepen een medewerker gewerkt heeft. De ondernemer kan bovendien aansluiten bij de eisen die al aan de administratie zijn gesteld in het kader van de verstrekking van toeslagen aan ouders, waardoor de administratieve last beperkt blijft.

Een inzichtelijke administratie is noodzakelijk voor effectief en passend toezicht

Ondanks dat goede organisaties de administratie al bewaren, veelal in digitale systemen, is de wettelijke verplichting hiervan noodzakelijk voor effectief en passend toezicht en handhaving. Duidelijke eisen dragen bij aan een gelijk speelveld en voorkomen perverse prikkels. Zonder deze eisen kan het voorkomen dat bij goede organisaties wordt gehandhaafd, omdat zij transparant

zijn over de praktijk, terwijl zwakke organisaties met ernstige overtredingen weggelaten doordat tekorten onvoldoende zichtbaar zijn.

Als toezichthouder voeren wij de dialoog over de structurele inzet van voldoende personeel. Maar wij moeten ook kunnen ingrijpen als dit niet gewaarborgd is. Zeker met de huidige arbeidskrapte staat de inzet onder druk. Als overtredingen niet zichtbaar zijn voor ouders en de toezichthouder, kan niet effectief worden ingegrepen. Dat dit ernstige gevolgen kan hebben voor kinderen, is onder andere gebleken uit de misstanden bij kindercentrum 24/7 Kids.

De meest kindercentra bieden verantwoorde opvang, met kwaliteit als uitgangspunt. Een goed personeelsbeleid kost geld. Personeelskosten zijn minimaal 70% van de totale kosten van de kinderopvang en 1 kind te veel levert ruim €25.000 euro per jaar op. Er zijn dus grote financiële belangen, terwijl tegelijkertijd de aanwezigheid van voldoende gekwalificeerd personeel de belangrijkste voorwaarde is voor veilige en goede opvang. Juist daarom is het van belang om goed toezicht te kunnen houden, en in te grijpen daar waar dat nodig is.

Een te korte termijn vermindert de bevorderende werking van de registratie-eis

In de toelichting beschrijft de wetgever dat is aangesloten bij de praktijk van het toezicht. Dat een toezichthouder in de huidige praktijk in veel gevallen de administratie opvraagt over een beperkte periode, betekent echter niet dat een bewaartermijn voor dezelfde periode volstaat. Juist als daar aanleiding toe is, moet onderzoek kunnen worden gedaan over een langere periode.

Belangrijker: de bevorderende werking van het voorschrift vermindert aanzienlijk als een houder weet dat na een bepaalde periode overtredingen niet meer kunnen worden geconstateerd. Juist de mogelijkheid dat toezicht kán worden gehouden, is een belangrijke factor in het bevorderen van de naleving. Meer dan enkel het feitelijk toezicht tijdens het inspectiebezoek. Met dit voornemen ontstaat een perverse prikkel om de administratie zo snel mogelijk te verwijderen om eventuele overtredingen niet meer zichtbaar te maken voor het toezicht. Dit levert risico's op voor de kwaliteit.

Een te korte bewaartermijn vermindert de kwaliteit en mogelijkheden van het toezicht

De bewaartermijn van 6 weken is te kort voor een betrouwbaar oordeel. De toezichthouder voert in de meeste gevallen slechts één onderzoek per jaar uit. In dit onderzoek moet worden beoordeeld of de opvang zo is georganiseerd dat dit redelijkerwijs leidt tot verantwoorde kinderopvang. Hiervoor is het belangrijk om een goed beeld te kunnen vormen over de kwaliteit en de naleving van langere periodes.

Een beperking tot 6 weken is van grote invloed op de mogelijkheden in het onderzoek en daarmee de betrouwbaarheid van het oordeel. Dit geldt des te meer omdat het huidige toezicht zich vooral richt op de feitelijke inzet van beroepskrachten zoals vastgelegd in het besluit kwaliteit kinderopvang, en niet op de bredere beoordeling van de organisatie van de opvang en de kwaliteit en kwantiteit van de personele inzet, zoals opgenomen in artikel 1.50, eerste lid. Het toezicht wordt hierdoor nog meer een momentopname in plaats van een kwalitatief oordeel over de wijze waarop de houder verantwoorde kinderopvang organiseert. Dit staat haaks op de gewenste ontwikkeling naar meer principe based toezicht.

Daarnaast wordt het toezicht in bepaalde periodes nauwelijks zinvol, omdat geen beeld kan worden gevormd over de reguliere planning en aanwezigheid. Zo is de toezichthouder in de zomervakantie en de weken erna niet meer in staat om een goed beeld te vormen van de dagelijkse praktijk, omdat in de 6 weken ervoor vrijwel altijd sprake van afwijkende inzet van (vast) personeel en aanwezigheid van kinderen

De toezichthouder is gedwongen om bij signalen van overschrijdingen per direct toezicht te houden, omdat deze later niet meer kunnen worden beoordeeld. Dit gaat ten koste van een zorgvuldige afweging, waarbij de toezichthouder het signaal onderzoekt, meerdere bronnen betreft en afstemming zoekt met het college.

Door de beperking van de periode waar de toezichthouder zijn oordeel op kan baseren, is het noodzakelijk om voor hetzelfde beeld van de personele inzet meer onderzoeken in te plannen, gedurende het jaar. Dit betekent niet alleen extra uren aan onderzoek, maar ook reistijd, rapportage en administratie. Dit leidt tot meer uitvoeringskosten voor het toezicht, terwijl minder zicht is op de kwaliteit. Dit is een onwenselijke ontwikkeling.

Wij verzoeken u om deze overwegingen mee te wegen in uw uiteindelijke besluit. Mocht u behoefte hebben aan meer informatie of afstemmen, dan zijn wij hiertoe uiteraard bereid.

Met vriendelijke groet,

[ ]
Teammanager VVE & Kinderopvang
Gemeente Amsterdam

[ ]
Teammanager Inspectie kinderopvang
GGD Amsterdam

Deze brief is digitaal verzonden en om deze reden niet ondertekend. Gelet op de richtlijnen van de Rijksoverheid zijn in deze bijlage geen persoonsgegevens opgenomen.